

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2007 r.

BM-VI-0642-19/07

Pan
Jarosław Sroka
Redaktor Naczelny
Gazety Prawnej

szanowny Panie Redaktorze,

W związku z publikacją artykułu redaktora Arkadiusza Jaraszka „Aplikacje prawnicze nie dla tegorocznych absolwentów” (Gazeta Prawna z dnia 3 kwietnia 2007r.), zawierającego szereg nieścisłości i błędnych informacji mogących wprowadzać w błąd przyszłych aplikantów, uprzejmie proszę o zamieszczenie w Gazecie Prawnej poniższej polemiki:

**POLEMIKA Z ARTYKUŁEM
„APLIKACJE PRAWNICZE NIE DLA TEGOROCZNYCH
ABSOLWENTÓW”, OPUBLIKOWANYM W GAZECIE PRAWNEJ Z
DNIA 3 KWIETNIA 2007 R.**

Nie znajduje uzasadnienia podniesiony w materiale prasowym zarzut, iż z uwagi na wyznaczony na 30 czerwca 2007r. termin egzaminów konkursowych, nie będą mogli do niego przystąpić tegoroczni absolwenci prawa, jakkolwiek istotnie - zgodnie z ustawą - Prawo o adwokaturze, Prawo o notariacie oraz ustawą o radcach prawnych - zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu konkursowego na aplikację winno być złożone nie później niż 45 dni przed terminem egzaminu konkursowego, czyli w dniu 16 maja 2007 r.

W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości, tak zakreślony przez ww. ustawy termin składania zgłoszeń nie przekreśla możliwości dopuszczenia do egzaminu osób, które w dniu składania zgłoszenia nie posiadają dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego. Osoby takie mogą złożyć zgłoszenie wraz z zaświadczeniem, z którego wynika, iż zdały one wszystkie egzaminy i odbyły praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz mają wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Dopuszczenie do egzaminu konkursowego takich kandydatów jest uzależnione od decyzji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, który może wezwać kandydata do uzupełnienia braków w tym zakresie. W tej sytuacji można przyjąć, iż ostatnim dniem do oceny przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej uprawnień do przystąpienia do egzaminu konkursowego jest 14 dzień przed wyznaczonym terminem egzaminu konkursowego, gdyż najpóźniej w tym dniu przewodniczący zawiadamia kandydata o terminie i miejscu egzaminu. Powyższa praktyka została już wprowadzona w roku ubiegłym i pozwoliła absolwentom wydziałów prawa z 2006r. na bardzo szeroki udział w egzaminie.

Nie jest zatem prawdziwe stwierdzenie, iż tegoroczni absolwenci prawa są pozbawieni możliwości przystąpienia do egzaminów konkursowych, które odbędą się 30 czerwca 2007r.

Zbadanie danych dotyczących wpisów na listy aplikantów adwokackich po egzaminie w dniu 8 lipca 2006 r. pozwoliło ustalić, że w przypadku osób wpisanych na te listy 42% stanowiły osoby, które zdały egzamin magisterski w 2006 r. Zastrzec należy, że dane te dotyczą wyłącznie osób, które z egzaminu konkursowego na aplikację adwokacką uzyskały wynik pozytywny. Oczywiście jest bowiem, iż liczba absolwentów prawa z 2006 r., która przystąpiła do egzaminu konkursowego, lecz nie uzyskała wyniku pozytywnego, była zdecydowanie większa.

Dostrzegając potrzebę zapewnienia jak najszerszego udziału w egzaminie konkursowym absolwentom wydziałów prawa, którzy w roku przeprowadzenia egzaminu studia te kończą, w przygotowywanym w Ministerstwie Sprawiedliwości

projekcie zmiany ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw zawarto rozwiązanie umożliwiające dołączenie do wniosku zaświadczenia o zdaniu wszystkich egzaminów, odbyciu praktyk oraz wyznaczeniu terminu egzaminu magisterskiego, zamiast dyplomu. Dokument ten będzie wystarczający do dopuszczenia do egzaminu konkursowego, pod warunkiem złożenia nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego w siedzibie komisji egzaminacyjnej odpisu dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego. Takie rozwiązanie – w przypadku uchwalenia ustawy – z pewnością w przyszłości rozwiąże omawiany problem.

Minister Sprawiedliwości, wyznaczając w 2007r. termin egzaminów konkursowych na aplikacje, brał pod uwagę zarówno kwestię związaną z egzaminami magisterskimi, jak i procedurę wpisu na listy aplikantów. Przesunięcie terminu egzaminu o kilka tygodni spowodowałoby, iż osoby, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu na aplikację, nie zdążyłyby wpisać się na listę aplikantów.

Procedura wpisu na listę aplikantów trwa bowiem trzy miesiące, co wynika z ustaw korporacyjnych. Jednocześnie regulaminy odbywania aplikacji adwokackiej i radcowskiej stanowią, że aplikacje rozpoczynają się 1 października, przy czym warunkiem rozpoczęcia aplikacji w danym roku szkoleniowym jest złożenie wniosku do 1 września. Zatem, aby sprostać tym procedurom, egzamin winien odbyć się najpóźniej na przełomie czerwca i lipca.

W toku prowadzonych obecnie prac legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw, Ministerstwo Sprawiedliwości planowało pierwotnie wprowadzenie możliwości wyznaczania egzaminów konkursowych na wrzesień, jednak było to możliwe wyłącznie przy przyjęciu, iż aplikacja rozpoczyna się 1 grudnia. Okazało się to jednak niemożliwe, przede wszystkim ze względów organizacyjnych, na co wskazywali w toku

konsultacji społecznych przedstawiciele korporacji prawniczych, do których kompetencji należy ustalenie zasad prowadzenia aplikacji.

Wyznaczenie terminu egzaminów konkursowych na aplikację na 30 czerwca jest zatem jedynym możliwym terminem, godzącym z jednej strony oczekiwania studentów prawa oraz – z drugiej strony - wymogi procedury wpisu na listy aplikantów. Ponadto, wyznaczenie terminu egzaminów konkursowych nie może nastąpić w oderwaniu od technicznych możliwości ich przeprowadzenia. Problem ten dotyczy dużych ośrodków akademickich, zwłaszcza zaś Warszawy, gdzie w roku ubiegłym do egzaminów przystąpiło niemal 2500 osób. Tymczasem liczba pomieszczeń umożliwiających przeprowadzenie egzaminu - przy zachowaniu wszystkich procedur, wynikających z obowiązujących przepisów - jest ograniczona. Ministerstwo Sprawiedliwości rozważyło przeprowadzenie egzaminu konkursowego w terminie późniejszym tj. 7 lipca, ale w tym dniu – jak wynika z dokonanego rozeznania – brak jest w Warszawie możliwości rezerwacji odpowiednio dużych sal na egzamin. Przesunięcie egzaminu na jeszcze dalszy termin mogłoby natomiast skutkować brakiem możliwości uzyskania przed dniem 1 października 2007r. wpisu na listę aplikantów, co oznaczałoby konieczność rocznego oczekiwania na rozpoczęcie aplikacji przez kandydatów.

Dodatkowo należy stwierdzić, iż terminy rozpoczęcia i zakończenia roku akademickiego nie są regulowane przepisami powszechnie obowiązującymi, co powoduje, iż każda uczelnia wyższa w dowolny sposób ustala terminy sesji egzaminacyjnych oraz zakończenia roku akademickiego. Z tej także przyczyny *de facto* każdy wyznaczony termin może być niedogodny dla absolwentów określonej uczelni wyższej, co jest nie do uniknięcia w sytuacji, gdy termin egzaminu konkursowego – zgodnie z treścią zacytowanych wyżej ustaw - jest jednolity w skali kraju.

Z poważaniem

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Nadzoru nad Aplikacjami Prawniczymi

Iwona Kujawa
sędzia